

Якимчук Олександр
аспірант педагогічного факультету,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»

Науковий керівник:
Красовська Ольга Олександрівна,
д.п.н., професор кафедри теорії та методик початкової освіти
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ЛЮДИНИ ДО ЖИТТЯ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ В УМОВАХ СТВОРЕННЯ ЄДИНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ

XXI століття ставить перед європейською освітою певні цілі, які повинні сприяти створенню єдиного європейського простору, формуванню «європейської ментальності» та європейської громадянськості поряд із громадянськістю національною. Відбувається універсалізація та стандартизація європейських знань, які б надавали молоді різних націй та народів усвідомлення її належності до єдиної європейської культури.

Вперше на міжнародному рівні спроба регламентувати обов'язки держав і міжнародних організацій з підготовки людини до життя в інформаційному суспільстві належить ЮНЕСКО в «Рекомендаціях про розвиток і використання багатомовності та загального доступу до кіберпростору», у яких йде мова про те, що державам-членам і міжнародним організаціям варто сприяти розповсюдженню грамотності в галузі інформаційних і комунікаційних технологій (ІКТ) [1, с. 65].

Звернувшись до міжнародного досвіду щодо проблем розвитку інформаційних освітніх мереж, варто відзначити діяльність таких міжнародних організацій, як ЮНЕСКО та ЮНІСЕФ, що мають на меті вирішення проблем розвитку дітей та молоді, а також беруть активну участь у процесах оновлення освіти, спрямованої на задоволення потреб людини у сучасному світі. Дитячий Фонд ООН (ЮНІСЕФ – UNICEF, United Nations Children's Fund) та Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО – UNESCO, United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)) – організації, діяльність яких є пріоритетною у галузі розвитку людини, здорового способу життя, навчання продовж життя, реалізують у своїй роботі ідею «вільного розповсюдження інформації» і відкритого доступу до неї. За часи існування кожна створила власну інформаційну мережу для забезпечення потреб освітян і широких кіл тих, хто цікавиться даною проблемою. З визначенням необхідності розвитку інформаційної та комунікаційної сфери ЮНЕСКО створив власну інфраструктуру, спектр якої охоплює освітню галузь як провідну у вирішенні глобальних завдань організації.

Основні підпорядковані підструктури інформаційної мережі ЮНІСЕФ: сектор комунікації та інформації (CI – Communication and Information Sector), який складається з таких відділів: відділу комунікаційного розвитку; відділу свободи самовираження, демократії та миру; відділу інформаційного суспільства. Сектор здійснює розвиток за трьома стратегічними напрямками: сприяння вільному розповсюдженню ідей і універсальної інформації; сприяння плюралізму та незалежності засобів інформації; сприяння модернізації інформаційних інфраструктур; сектор освіти (Education Sector) із своєю інфраструктурою, що охоплює широкий спектр проблем в галузі освіти. Ще одним кроком до втілення ідей вільного розповсюдження інформації та використання інформаційно-комунікаційних технологій у освіті було підписання Генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй резолюції за номером A/RES/56/183 про проведення Всесвітнього Самміту з Інформаційного суспільства WSIS (World Summit on the Information Society), що відбулося 21 грудня 2001 року. У центрі обговорення Самміту знаходилися питання щодо створення і розвитку Інтернет-уряду та механізмів скорочення цифрового розриву [3, с.68].

Важливим напрямом роботи інформаційної мережі ЮНЕСКО є також проект, який створив власну інформаційну мережу та мережу партнерів за назвою ЮНІТВІН (кафедри ЮНЕСКО). Програма була заснована у 1992 році і має на меті зміцнення співробітництва між вузами різних країн світу для ефективного обміну знаннями. Вона покликана сприяти міжвузівській співпраці з метою передачі знань, розвитку та удосконаленню підготовки спеціалістів і науковців у вищій школі, інтернаціоналізації вищої освіти.

Проектом, спрямованим на забезпечення освітян інформацією є проект ЮНЕСКО «Інформаційна мережа культури світу», мета якого полягає в створенні мережі сайтів, що дозволяють одержати інформацію про діяльність освітян у всьому світі. Функцію з систематизації, збору, аналізу та розповсюдження освітянської інформації в країнах Європейському Союзі та Раді Європи виконують такі відомі міжнародні інформаційні центри та мережі як EURYDICE (Інформаційна мережа з питань освіти Європейського Союзу), EUDISED (Європейські документаційні та інформаційні системи для освіти), CEDEFOP (Європейський центр з розвитку професійної підготовки) та інші. Наприклад, EUDISED – European Documentation and Information System for Education (Council of Europe) – Європейська система з документації та інформації для освіти) об'єднує тридцять дві агенції країн Європи, які повністю несуть відповідальність за збір та створення бази даних з науково-дослідницьких проектів з питань освіти в своїх країнах. Робота всієї мережі регулюється єдиними створеними для всіх її учасників законами [1, с.80].

Враховуючи різноманітність систем освіти європейських країн Європейський Союз вважає, що саме ця різноманітність і є культурним багатством кожної окремої країни. Краще розуміння особливостей та самобутності кожної країни веде до плідної співпраці та створення взаємного європейського простору, що можливо лише завдяки володінню та поширенню необхідної інформації щодо будь-яких аспектів систем освіти.

Саме для цього була створена і працює до цього часу освітянська інформаційна мережа ЄУРИДАЙС. Першочерговим завданням створення її був обмін досвідом з питань освіти та освітянської політики на національному рівні та рівні Європейського співтовариства, що повинно сприяти зміцненню співпраці між членами-країнами Європейського Союзу. Спочатку у кожній країні, яка бажала співпрацювати з мережею, були створені Національні відділення для участі в її роботі. Європейською Комісією було створено Європейське відділення ЄУРИДАЙС, яке координує та підтримує роботу мережі, забезпечуючи адміністративну та технічну підтримку [2, с.55].

Більшість Національних відділень відносяться безпосередньо до Міністерств освіти або мають тісні зв'язки з ними. Кожне Національне відділення очолює Голова, який координує роботу на місцях та двічі на рік зустрічається з Головою ЄУРИДАЙС Європейської Комісії. Освітняни, які зацікавлені в спілкуванні з цими мережами, мають можливість одержувати інформацію через систему мережі Інтернет.

Таким чином, пріоритетним напрямом в системах освіти європейських країн залишилося досягнення рівних можливостей в отриманні освіти, забезпечення всіх громадян базовими знаннями, здібностями та вміннями, які необхідні їм для соціальної та професійної інтеграції у суспільство, в якому вони живуть; підвищення якості освіти і забезпечення індивідуального розвитку; зближення змісту освіти до очікувань роботодавців; пристосування нових форм навчання до існуючої системи кваліфікацій у галузі освіти і підготовки кадрів; інтенсифікація мобільності студентів. Тому саме інтеркультурна освіта стала однією з основних в системах освіти країн Європейського Союзу. У цих країнах склалася складна ситуація, яка вимагає від розвинутого та етноцентричного Європейського суспільства удосконалювати систему освіти, по-перше, залишаючи в ній її самобутність та, по-друге, враховуючи ситуацію, шукати нові перспективи саме в розвитку інтеркультурної освіти та виховання, виховуючи повагу до інших культур.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авшенюк Н. Інтернаціоналізація вищої освіти в умовах глобалізації світового освітнього простору. Науковий вісник ЧНУ. 2009. Вип. 468. URL : <http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Nvchu/PtP2009>
2. Авшенюк Н. Європейський центр розвитку професійної освіти. *Професійно-технічна освіта*. 2005. №1 С.38-39
3. Балабанов К.В. Основні тенденції розвитку освіти і науки в Європейському Союзі URL : www.nbu.gov.ua/Portal/soc_gum/Prvs/2009_3/1047.pdf.
4. Вікторов В.Г. Міжнародні моделі освітніх індикаторів якості освіти. *Мультиверсум. Філософський альманах*. Київ, 2005. № 49 URL : http://www.filosof.com.ua/Jornel/M_49/Viktorov.htm.
5. Гриценчук О.О. Стратегічні орієнтири розвитку інформаційних освітніх мереж ЮНЕСКО та ЮНІСЕФ в європейському контексті. URL : <http://194.44.242.244/e-journals/ITZN/em1/content/06goonec.html>.